

Informatienota voor de raad

Datum 20 april 2021

Onderwerp	Anti-discriminatie/diversiteit
Versienummer	1
Portefeuillehouder	Dorrit de Jong
Informant	A. van Dijk
Afdeling	Maatschappelijke Ontwikkeling
Telefoon	06 11427550
Email	A.van.Dijk2@zwolle.nl
Bijlagen	

Inleiding

Het is 7 juni een jaar geleden dat er in Zwolle de Black Lives Matter-demonstratie was. Na de dood van George Floyd in Minneapolis op 25 mei 2020 is er ook hier veel gebeurd. Ook Zwolle kwam met 2500 demonstranten in actie tegen racisme. Dit heeft een extra stimulans gegeven aan het al bestaande beleid dat de gemeente voert tegen racisme en discriminatie. Er zijn verschillende initiatieven ontstaan waarbij ook de gemeente betrokken is. Deze initiatieven sluiten goed aan bij de doelstelling uit het coalitieakkoord 2018-2022: 'Zwolle is een diverse stad. Wij willen dat iedereen zich thuis voelt in onze stad. Ongeacht afkomst, godsdienst, levensovertuiging of seksuele voorkeur. Iedereen moet zichzelf kunnen zijn in Zwolle.'

Met deze nota informeren wij u over de stand van zaken in Zwolle op het thema anti-discriminatie/diversiteit en gaan we in op de rol die de gemeente daarbij speelt.

Cijfers en feiten

Er worden twee soorten discriminatie onderscheiden: incidenteel en institutioneel. Naar beide vormen van discriminatie wordt veel onderzoek gedaan. Exacte cijfers zijn moeilijk te vinden. De vindplaatsen zijn de meldpunten, de zogenaamde ADV's (anti-discriminatie voorziening) en gericht onderzoek. We werken in Zwolle nauw samen met de ADV VizierOost. De meldingen geven geen representatief beeld van aantallen incidenten, wel van discriminatiegronden en -vormen. Dit heeft te maken met meldingsbereidheid en met de bekendheid van de mogelijkheden tot melden. Je gediscrimineerd voelen of gediscrimineerd worden zijn twee dingen. En daarin zit ook een deel van de oplossing. Uit onderzoek blijkt steeds opnieuw dat de intentie, de bedoeling van iemand of een instituut, de uitkomst bepaalt van acties tegen discriminatie, en niet dat wat heeft plaatsgevonden. We kunnen niet vertrouwen op ons gevoel of onze bedoeling, maar er moet bewustzijn komen over stereotypen, vooroordelen en normen die ons gevoel en intentie beïnvloeden.

Datum 20 april 2021

In de recent uitgebrachte monitor discriminatiezaken, die het College voor de Rechten van de Mens jaarlijks uitbrengt, is een recordaantal meldingen over racisme en discriminatie te zien. Dat is het effect van Black Lives Matter en de aandacht voor de kinderopvangtoeslagenaffaire. Aangenomen kan worden dat de aandacht voor discriminatie maakt dat mensen meer melding maken.

Recent onderzoek van het Kennisplatform Integratie & Samenleving (KIS) naar institutioneel racisme heeft zich geconcentreerd op vier gebieden: de arbeidsmarkt, bij en door de politie, in het onderwijs en op de woningmarkt. In de domeinen arbeidsmarkt en woningmarkt is onomstotelijk bewijs gevonden van structurele discriminatie binnen deze institutionele velden. Binnen de politie en in het onderwijs is door gebrek aan transparantie, met name bij de politie, en gebrek aan onderzoek, met name in het onderwijs, niet onomstotelijk te bewijzen dat er sprake is van structurele discriminatie, maar er zijn vele aanwijzingen dat dit ook daar het geval is.

Movisie heeft onderzoek gedaan naar wat werkt. Dat geeft veel inzicht en kan behulpzaam zijn bij het uitrollen van goed beleid op het verminderen van discriminatie en het bevorderen van een inclusieve samenleving.

Kernboodschap

In Zwolle investeren we in wat aantoonbaar werkt om discriminatie en racisme tegen te gaan. Dat doen we door het verbinden van mensen met verschillende achtergronden, het voeren van de dialoog en mogelijkheden bieden om elkaar te leren kennen. De gemeente is een alliantie aangegaan met een groot aantal organisaties in de stad om gezamenlijk inclusie als norm te stellen en er concreet inhoud aan te geven. Ook is erkennen en herdenken van de geschiedenis een belangrijk onderdeel van de inzet.

Sinds de Black Lives Matter demonstraties is er in Zwolle veel gebeurd en in gang gezet:

- 1) De gemeente Zwolle heeft een drietal stadsgesprekken gevoerd met individuen en organisaties uit de stad, bestaande uit: kerken, moskeeën, synagoge, COC, respect 2love, onderwijs MBO en HBO, vertegenwoordigers uit de Somalische en de Molukse gemeenschap, de politie, mensen met een vluchtelingengeschiedenis, colours of people, Windesheim-studenten van kleur, het keti koti collectief Zwolle, Soca (students of colour) Deltion college, stichting Ketu Koti-herdenking 1 juli, Hungryangrylatandtired (HALT), Artez-studenten en Amnesty International.

In de eerste twee bijeenkomsten is toenadering gezocht en zijn we in gesprek gegaan over de ervaringsverhalen van de aanwezigen. Er is ook besloten een alliantie te vormen en drie keer per jaar bij elkaar te komen. In de derde en laatste bijeenkomst van 12 april jl. is onderzocht hoe verbinding en samenwerking zou kunnen ontstaan. Iedereen erkent en herkent discriminatie uit hun eigen professionele en persoonlijke perspectief. Men onderschrijft de noodzaak en het belang van het bundelen van de krachten door middel van de alliantie-bijeenkomsten, elkaar informeren over ontwikkelingen, maar ook over incidenten of dreigingen, het uitspreken en gaan staan voor ieders veiligheid, verbinden door middel van een kalender waarop alle feest- en gedenkdagen staan en daar actief aandacht aan schenken. Zichtbaar verbinden door o.a. aanwezig te zijn bij elkaars speciale momenten. Het gekozen thema voor

Datum 20 april 2021

de volgende bijeenkomst is: We weten wat werkt bij het verminderen van discriminatie, maar hoe doe je dat dan?

De alliantie is niet compleet en kan groeien.

- 2) Het Regenboogfestival 2020 stond ook in het teken van de regenboog en BLM. Het thema was 'Zwolle kleurt de stad' en de corona-invulling was een online panel-bijeenkomst met als thema 'hoe kan iedereen zich thuis voelen in onze regenboogstad?'. Aan het panel namen deel: de Zwolse politie, de voorzitter van MKB oost-Nederland, het GSA van Deltion, iemand van respect 2love en de afdeling van het COC voor mensen van kleur. Er was een inspiratie-lezing van Marten Bos, de organisator van 'Alle kleuren Oost', een zeer succesvol voorbeeld uit Amsterdam van het betrekken van alle groepen in de samenleving bij de roze agenda. Twee belangrijke uitkomsten waren: er moet een handreiking komen voor ondernemers om werk te kunnen maken van meer inclusiviteit in bedrijven en er moet een (online) platform komen waarop alle partijen die zich inzetten vindbaar zijn.
- 3) Een uitkomst van het regenboogfestival 2020 was de urgentie voor aandacht voor diversiteit op de werkvloer van het MKB. Er is een werkgroep ontstaan, op uitnodiging van de voorzitter van MKB regio Zwolle, die diversiteit en inclusie wil gaan bevorderen binnen de MKB-bedrijven. Het zou nuttig zijn om een toolkit te ontwikkelen met een handreiking voor ondernemers om aan de slag te kunnen gaan met diversiteit en inclusie. Hierbij kan ook aandacht worden gevraagd voor stage-discriminatie. De werkgroep is een samenwerking van de Gemeente Zwolle, de Provincie Overijssel, het GSA van Deltion, het COC Zwolle en Club Cele en deze groep is al een aantal keren bijeen geweest.
- 4) Er zijn verschillende Zwolse initiatieven ontstaan of doorontwikkeld op het gebied van antidiscriminatie en diversiteit:
 - Er wordt in 2021 een eerste keti-koti-dialogootafel georganiseerd in Zwolle. De voorbereidingen en inleidende workshops zijn in volle gang.
 - Er is een stichting Ketu Koti Zwolle opgericht die zich gaat toeleggen op het herdenken van de afschaffing van slavernij op 1 juli. Daarnaast gaat de stichting in samenwerking met oa de Stadkamer-lezingen, workshops en filmavonden organiseren om kennis over te dragen en de dialoog te voeren.
 - Binnen verschillende Zwolse scholen zijn initiatieven ontstaan die ook verbonden zijn binnen de alliantie:
 - o Artez heeft HALT: Artez studenten die vanuit de intersectionele visie hard maken voor inclusie.
 - o Op het Deltion college is door twee medewerkers SOCA opgericht: Students of Colour Alliance. Een veilige plek voor studenten van kleur om hun ervaringen van uitsluiting te kunnen bespreken en daarbij ondersteund worden.
 - o The colours of people, een initiatief van studenten van kleur op de Hogeschool Windesheim. Zij voeren dialogen, gebaseerd op de methode van Amnesty genaamd de 'mensenrechtendialogen', met studenten en docenten.
- 5) De Molukkers zijn dit jaar 70 jaar in Nederland en ook in Zwolle is een Molukse gemeenschap. Erkenning voor deze geschiedenis is van groot belang. De Burgemeester heeft recent ruimhartig toegezegd om onderzoek te doen naar de mogelijkheden tot toekennen van de historische status van de graven van de 1^e generatie Molukse KNIL-militairen Zwolle, in

Datum 20 april 2021

navolging van Tiel. Dat onderzoek loopt op dit moment in samenwerking met de stichting 70 jaar Molukkers in Zwolle en Maluku4Maluku Nederland.

We onderzoeken naast de status van de graven ook de mogelijkheid om Zwolle een bijdrage te laten leveren aan een landelijk monument in de haven van Rotterdam, op de plek waar de schepen met de militairen 70 jaar geleden aankwamen. Ook is er een aanvraag voor een landelijke reizende expositie die graag in Zwolle wil komen om het verhaal te vertellen van de geschiedenis van de Molukkers in Nederland. Onderzocht wordt of er in die expositie ook ruimte kan worden gemaakt voor het verhaal van de Zwolse Molukkers.

Financiële consequenties voor dit jaar

NVT

Communicatie

NVT

Vervolg

Met deze informatienota is de raad geïnformeerd over de laatste stand van zaken. Het bestrijden van racisme en discriminatie in onze stad houdt de volle aandacht. Het vervolg is continuering van bovenstaande activiteiten en de hierboven beschreven vervolgacties.

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

voorzitter, Peter Snijders

interim-secretaris, Liesbeth Borsboom

voorstel

Zwolle

Datum

20 april 2021